

DELIBRÁCSKA

Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

Telefonszám: 1234567
Cím: „Delibrácska”, Novisad

NOVISAD, 1925 DECEMBER 12.

SZOMBAT

Előfizetési ára: egy hóra 40, három hóra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hetköznapi 1:0 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Pasics betegsége komolyabb természetű -- A népszövetség interveniált az erdélyi magyar iskolák érdekében -- Titokzatos haláleset a noviszádi pályaudvaron -- A szovjet tárgyalni akar az antanttal -- Állir Habsburg Otto budapesti utjáról

Vajjon meddig?

Amikor a radikális és radicspárti koalíció megvalósult, a politika horoszkópja komoly munkát, konszolidációt és normális viszonyokat jósolt. Mindenki fellélegzett, a gazdasági élet, az ipar, a kereskedelem az ország egészségtelen helyzetének gyógyulását várta. A választásokon a pártkorifeusok aranyhegyeket ígértek, a jelöltek pedig együttes, konstruktív munkára hívtak fel a választók közreműködését. A parlament összeült, de nem működött, pártharcokban merítette ki erejét.

A megegyezés végre a siker reményével biztatott; ez volt a trompfé, az utolsó ütőkártya. Most már mindenki bizott, a kormány hatalmas többséggel rendelkezett, tehát mi sem állott utójában, hogy munkája gyümölcsét a selymöző gazdasági helyzet arassa le. Vártuk a csodát: a meginduló parlamenti munkát, az alkotmányban lefektetett princípiumok megvalósítását, az ígéretek teljesítését, a szebb és boldogabb jövő első fényugarainak megvilágítását. Az agrárkérdés, az agrárrevízió, a jogviszonyok egységesítése kongresszusok tömkelegében soványodott el. A komoly munka azonban sehogysem akart megindulni. A pártharcok heteraja a porondra lépett. A kormány tagjai és a képviselők személyes természetű magánügyeket intéztek el. Markovics Laza haragszik Pribicevicse, Pribicevicse Markovics Lázára. A közlekedésügyi miniszter irtóhadjáratot indít a hajózási szindikátus ellen és polémiák sorozatával halmozza el a sajtót. Leontics lovagias elégtételt követel Pribicevicstől, emez visszatartja és a parlamentben akarja szóvátenni a szokatlan harcomodort. Rádics a hercegovinai dohány és a vaseke miatt kormánykriszissal fenyegetőzik. A parlamenti vizsgálóbizottság pedig már hónapok óta tárgyalja Lukinics hercegi ügyeit. S amíg a parlament nehezen döcögő szekerére a nemzetre teljesen irreleváns privátügyekkel foglalkozik, az adókérdések óriási komplexuma a vajdasági ipar és kereskedelem, a megbénult gazdasági helyzet tragikumában olvad fel. A pénzügyi bizottság csigalépcsőben halad a vámtarifa elintézésé felé. Ma-holnap szünetre küldik a szkupstinát, a pénzügyminiszter pedig Amerikába utazik. A vámtarifa tehát jó egy-néhány hónapra el van temetve. Az egységes adórendszer csak a javaslat stádiumáig jutott. S mi jól tudjuk, milyen purgatóriumi átlakulásokon szokott átszuszni egy-egy javaslat, amíg a plénum elé kerül. A költségvetés még az ismeretlenség homályában kísért. A mezőgazdaság a vámtarifától várja az isteni csodát.

A mezőgazdasági cikkek árai olyan kerektek között mozognak, amelyek súlyos csapásként nehezedenek rá a gazdára.

Mi sem természetesebb, hogy a mezőgazdaság csak a vámtarifa egyes tételeinek leszállításától várja helyzetének javulását. Mindenki vár és ez a várakozás idővel elkeseredéssé fajulhat. Biztunk az ígéretekben, de senki sem dolgozik. Az ígéretek újabb ígéretek váltják fel. A Vajdaság helyzete pedig napról-

napra a bizonytalan infernum felé halad. A külföld bizalma is megrendült, mert a vajdasági kereskedő a gazdasági helyzet folytán nem tud fizetni. Egymás után fizetési képtelenné válnak a legöregebb és legszolidabb cégek. Az adóreform érdekében megindított mentőakció, bár abban a radikális párt korifeusai is résztvesz-

nek, a pénzügyminiszter csökkönyösségén meghusult. Egy kézzel simogatnak, a másik kézzel agyonütnek bennünket. Ahogy a cigány is mondja: „Üssük ágyon, de nem nagyon”. A munka pedig szünetel, a parlament magánügyekkel bibelődik. Vajjon meddig fognak még kísérletezni a nép türelmével?

Lukinicset bíróság elé állítják

Beográdból jelentik: A tegnapi napon az időjárás megváltoztatásával kapcsolatosan azt hitték a képviselők, hogy Pasics Nikola miniszterelnök is el fogja hagyni a betegszobát és megjelenik a parlamentben. A miniszterelnök azonban még mindig nem hagyta el a betegszobát és ez azt sejteti, hogy betegsége komolyabb természetű. A radikális párt tagjai körében ez meglehetősen aggodalmat kelt, mert attól tartanak, hogy a miniszterelnök betegsége meg fogja akadályozni abban, hogy résztvegyen pártja vezetésében.

A radikális párt tegnap este fontos ülést tartott, amelyen számos aktuális kérdést tárgyaltak. Szóba került a hajózási szindikátus kérdése, Vukicsevics Velja volt közoktatásügyi miniszter lemondása a Radojevics és Rádics közötti véleményeltérés a hajózási szindikátus ügyében, a parlament munkarendje, továbbá a Lukinics affér.

Ebben kérdésben nem voltak egységes

állásponton a párt tagjai. Egyesek amellett foglaltak állást, hogy Lukinics Edo volt igazságügyminisztert bíróság elé kell állítani, hogy ott tisztázza magát azon vádak alá, amelyek a Thuru-Taxis uradalomnak a sequestrum alóli feloldása alkalmával érték, mások viszont ellenzték kiadatását. Miután a pártvezetőség a Lukinics ügyből nem akart pártkérdést csinálni, Zsivkovics Ljuba elnök szabadkezet adott a képviselőknek a tekintetben, hogy miképpen szavaznak majd a parlament hétfői ülésén, ha a Lukinics ügyet tárgyalják.

A minisztertanács is tartott ülést este hat órakor, de azon csak tárgyalásokról tárgyaltak, mint mindazokon a minisztertanácsokon, amelyeket Pasics megbetegedése óta tartottak.

A parlament ülése

A szkupstina tegnap délelőtti ülésén elfogadták a nemzetközi postai konvenció ratifikálásáról szóló javaslatot.

A szovjet tárgyalni akar az antanttal

Páris, december 11. Rakovszky szovjet nagykövet, a Petit Parisien tudósítója előtt nyilatkozott. Beszélgetése során Oroszországnak a locarnói szerződésről való felfogásáról azt a kijelentést tette, hogy Moszkvában az a nézet, hogy a legbékülékenyebb szerződésnek is valaki ellen kell irányulnia. A locarnói megállapodásokat ki kellene egészítenie az Oroszországgal való megállapodásnak. Ő már Londonban is kijelentette, hogy Oroszország min-

den pillanatban készen áll a tárgyalások felvételére és ezt a nyilatkozatát most Párisban csak megismételheti. Oroszországnak a nemzetek szövetségével szemben elfoglalt magatartása tekintetében kijelentette, hogy Oroszország magatartása semmit sem változott. Az orosz adósságok kérdésében annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy minden bizonnyal meg fogják találni a megoldást és ő ebben az irányban minden tőle telhetőt el fog követni.

Politikai botrány Ausztriában

Bécs, dec. 11. Az osztrák politikai életnek kinos szenzációja van. Gürtler keresztényszocialista képviselő volt pénzügyminiszter a gráci kereskedelmi kamara ülésén vén szárnak aposztrofálta Hainisch az osztrák köztársaság elnökét, azzal kapcsolatosan, hogy a gráci kereskedelmi kamara elnökének Gürtlernek csak

a köztársaság ezüstérmét és nem aranyérmét adományozta. Hainisch elnök emiatt levelet intézett Seipel prelátushoz az osztrák keresztényszocialista párt elnökéhez és elégtételt kért az őt ért sértésért. Seipel válaszolt Hainischnek és közölte vele, hogy tisztázni fogja ezt a kinos ügyet.

A német nagykoalíció kérdése

Berlin, dec. 11. A birodalmi gyűlési pártok, kezdve a német néppárttól egész a szociáldemokrata pártig, tegnap átadták a birodalmi elnöknek írásos nyilatkozataikat. A lapok jelentése szerint Hindenburg birodalmi elnök ma megbízatást ad a kormányalakításra egy politikusként, mégpedig valószínűleg Luthernek.

A szociáldemokrata képviselők tegnapi magatartásához több lap megjegyzéseket fűz. A Deutsche Tageszeitung a szociáldemokraták claudiumi ígárójáról beszél, és nem hiszi, hogy a szociáldemokraták követelése alapján bármily kilátásokkal biztató tárgyalást lehetne folytatni a nagy koalíció megalakításáról.

A szláv kisebbségek szomorú helyzete Olaszországban — Ujabb hazaárulási per készül ellenük — Sztójadinovics pénzügyminisztert megvádolják, hogy 800.000 frankért brilliáns nyakéket vett a feleségének

A „Politika“ vezetőhelyen foglalkozik az isztriai nép szenvedésével Olaszországban. Megállapítja, hogy az olasz csendőrség kegyetlensége és durvasága terjeszti a gyűlöletet olaszországi szláv kisebbségeink ellen. A karabinieri már kiképzésének első napjaiban szivja magába a gyűlöletet mindazok ellen, akik nem olaszok. Az isztriai falvakban pedig vasszigorral uralkodik, kegyetlensége nem ismer határt és olyan hatalomra tett szert, hogy szláv kisebbségeink állandó rettegésben élnek. Az osztrák csendőrség az evolúció folyamán kultúrtevézővé fejlődött, míg az olasz csendőrség még a mai időkben is Metternich rendőrségének sötét múltja él. Ugyanez a csendőrség nagyszabású vizsgálatot folytat most Isztriában és valóságos rettegésben tartja a szerencsétlen szláv lakosságot. Augusztus 2-án ugyanis egy kétszáz tagból álló kiránduló társaság összejövetelt rendezett az Ucska hegyen. A társaság tagjai csupa 20 éven aluli fiatalember, akik szórakozni és nem politikálni mentek az Ucskára. Az összejövetel szemet szurt az olasz csendőrségnek és immár négy hónapja valóságos kannibáli vizsgálat folyik szláv testvéreink ellen. A csendőrök elárasztják az isztriai falvakat és határtalan brutalitással csikarják ki a megszeppent lakosságból a vallomásokat. A vizsgálatból kifolyólag az olasz hatóságok természetesen hazaárulási vádat emeltek Stanger, Vratovics és Vilfan képviselők ellen is, bár minden kétségen kívül bebizonyult, hogy a képviselők sohasem vettek részt egy ucskai kiránduláson. Az inkvizíciós módszer alapján lefolytatott vizsgálat felett nem lehet szó nélkül elhaladni. Ezek már nem epizódok, hanem egy komoly irányzat, amely a szláv kisebbségek állandó háborgatását és molesztálását tűzte ki célul. Nyilvánvaló, hogy Olaszország Ausztria módszerét utánozza, ugyanaz az Olaszország, amely annakidején éppen Ausztria rendőrszelleme miatt volt annyira felháborodva. A osztrákok is annakidején gyűlöletet terjesztettek, Olaszország is a gyűlölet gócpontja lett. Hová vezet ez és ki vállalja az esetleges következményekért a felelősséget?

A „Balkan“ a radikális párt kebelében mutatkozó ellentétekkel foglalkozik. Egy kisebb klikk, amely a hatalmat szeretné magához ragadni, irtóhadjáratot folytat Pasics és hívei ellen. Rágalmakat terjesztenek és egymás ellen uszítják a radikális párt egyes tagjait. Sikertült is összeveszteniök Radojevics Ante minisztert és elődjét, aki panamázással vádolta meg a mostani közlekedésügyi minisztert, sikerült éket verniök a kormány és a hajózási szindikátus közt, utóbbi időben pedig piszkos rágalmakat terjesztenek Sztójadinovics pénzügyminiszter ellen. A „Smotra“ és a „Narodna Tribuna“, amelyek a radikális párt lapjai, nyíltan megvádolják a pénzügyminisztert, hogy állását vagyonszerzésre használta fel. Magánéletét sem kimélik és megállapítják, hogy a pénzügyminiszter 800.000 frankért egy brilliáns nyakéket vásárolt a feleségének és 700.000 dinárért egy brilliáns karkötőt egyik hölgyismerősének. Nyilvánvaló, hogy a rágalmakat csak azok terjesztik, akik a pénzügyminiszter szűkebb környezetéhez tartoznak és akik Pasics és Sztójadinovics között ellentéteket akarnak támasztani. Nem rettennek ezek vissza a legocsmányabb rágalmaktól sem, csak hogy a zavarosban halászhasanak. Ugyanez a kritéria nyíltan hangoztatja, hogy Nincics külügyminiszter Jovanovics Ljubával szövetségelt Pasics ellen; legujabban pedig Sztójadinovics Dragomir, a kereskedelemügyi minisztérium inspektora indi-

tott sajtókampányt a miniszterelnök ellen. Pedig mindenki tudja, hogy Sztójadinovics Dragomir — Jovanovics Ljuba veje! Vajjon ki keveri itt a kártyát? Legfőbb ideje volna, ha a

radikális pártban ismét helyreállana az egyetértés és összetartás, hiszen logikus következtetés, hogy egyidőben és egyszerre nem lehet mindenki miniszter...

A városi tanács és a villanytelep

A kibővített tanács egyes tagjai városi kezelésbe akarják venni a telepet

A novisadi kibővített városi tanács és a villamos vállalat között, különösen amióta az ifju radikálisokból álló a közgyűlés többsége, nagyon feszült a viszony. A városi közvilágítási bizottság több olyan feltétel teljesítését követeli a villamos vállalattól, amit az nem hajlandó teljesíteni, mert az olyan súlyos anyagi megterheléssel jár a vállalatra, amelyet ez nem bír el.

A városi közvilágítási bizottság legutóbbi ülésén ismét foglalkoztak a villamostelep kérdésével és olyan határozatot hoztak, hogy követelni kell a vállalattól a villamos vasutnak a Kiszácsi és Pirosi-utcákra való kivezetését, továbbá a villamos járatoknak sűrűsítését a

Temerini-uton.

Nem ismerjük még a villamos vállalat válaszát a bizottság ultimátumszerű felszólítására, de azt hisszük, nem fogja teljesíteni azt a részt, amely a villamos vasutnak a Pirosi- és Kiszácsi-utcákon való kiépítését követeli. A mai pénzügyi viszonyok mellett ugyszólván teljesen lehetetlen ilyen többmilliósi építkezés megvalósítása különösen akkor, amikor egészen bizonyos, hogy nem jó üzlet.

A kibővített tanács tagjai között sokan vannak, akik a várossal meg akarják váltatni a villamostelepet, mert nincsenek megelégedve s villamostelep mai vezetésével.

Álhir Habsburg Otto budapesti utjáról

A magyar hatóságok átkutatták a vonatokat nincs-e rajtuk Habsburg Otto?

Budapestről jelentik: Fantasztikus hír terjedt el a magyar fővárosban december 7-én arról hogy Habsburg Károly fia a 13-éves Otto tartozkodási helyéről a spanyolországi Lequeitióból repülőgépen Budapestnek vette útját. A nagy hideg miatt azonban a repülőgép kénytelen volt leszállani és Otto vonaton folytatta útját Budapest felé. Miután a hír rohamosan terjedt és nem lehetett ellenőrizni, hogy

megfelel-e a valóságnak vagy sem, a hatóságok is megtették a szükséges intézkedéseket. Miniszteri rendeletre a vasut ellenőrző személyzete december 7-én a Bécs—Budapest, Sopron—Győri vonalon minden 10—12 éves fiúgyermeket ellenőrzés alá vett, hogy megállapítja nem utazik-e a vonaton Habsburg Otto. A híresztelés azonban valótlannak bizonyult és az ellenőrzés eredménytelen maradt.

A magyarországi numerusz klaususz ügye a hágai nemzetközi bíróság elé kerül

A magyarországi numerusz klaususz ügyének folytatódó tárgyalását ma péntek délutánra tűzték napirendre. Az ügy előadója Mello Franco braziliai delegátus azt fogja indítványozni, hogy a tanács kérje fel a hágai nemzetközi törvényszéket, adjon szakvéleményt, vajjon a numerusz klaususzról szóló magyar törvény nem ellenkezik-e a trianoni békeszerződéssel annak ellenére, hogy a magyar kormány ezt a törvényt csak átmeneti törvénynek tekinti. A fájvédők szokásos heti vacsoráján Göm-

bös Gyula mondott pohárköszöntőt. Megemlékezett arról az expozéról, melyet Klebelsberg Kuno gróf kultuszminiszter Genfben a népszövetség ülésén mondott a numerus clausus ügyéről.

Kijelentette Gombös Gyula, hogy Klebelsberg gróf Genfben magáévátette Haller István álláspontját a numerus clausus ügyében. Eből az alkalomból üdvözölte a távollévő kultuszminisztert.

Titokzatos halál a pályaudvaron

Vasuti baleset vagy hirtelen halál

Tegnap délután háromnegyed négy órakor a pályaudvaron szolgálatot teljesítő vasutasok egy férfit láttak feküdni a vágányok mellett. Azonnal odasiettek, mert nem tudták nem valami baleset áldozata-e az illető. Odaérve felfigyeltek Szavics Milivoj 45 éves kemenicai lakos, kocsisztitót, fel akarták emelni, és csak akkor vették észre, hogy halott. Azonnal közölték ezt a vasuti rendőrséggel, amely Rákics Radenkó főkapitányhelyettes, az ügyeletes kapitányt értesítette Szavics haláláról. Rákics Ra-

denkó dr. Klucka György tisztiorvossal kiszállt a helyszínére, az orvos megvizsgálta a hülét, de semmi külső sérülést nem látott rajta, amiből arra lehetett volna következtetni, hogy Szavics vasuti baleset áldozata; sokkal valószínűbb az a feltevés, hogy szívizélhűdés érte.

Szavics Milivojt, aki öt gyermeket hagyott árvaságba, kiszállították a kórház hullakamrájába, ahol ma felboncolják. A boncolás fogja megállapítani, hogy mi okozta Szavics Milivoj halálát.

A magyar nemzetgyűlés ülése

Budapest, december 11. A nemzetgyűlés mai ülését féltizenegykor nyitotta meg Szcitovszky Béla elnök. Folytatták a kereskedelmi tárca költségvetésének részletes vitáját. Kabók Lajos a légügyi hivatal költségeit sokalja, ezzel szemben Valkó Lajos rámutat a hivatal nagy fontosságára. A statisztikai hivatal költségeinek ismertetésénél Kabók és Malasics képviselők kifogásolják, hogy a hivatal nem foglalkozik a munkanélküliek számának megállapításával. Valkó kereskedelmi miniszter válaszában kijelenti, hogy a statisztikai hivatal az utóbbi esztendőben a gazdasági kérdések statisztikai feldolgozásával volt elfoglalva. Ő maga sem tartja kielégítőnek a munkanélküliek számának megállapításánál jelenleg követett eljárást, de kilátás van arra, hogy a legközelebbi időben

lül ezen a téren is javulás áll be.

A vita további folyamán Rupert Rezső és Kabók Lajos a vasuti szabadjegyek korlátozását sürgetik. Kifogásolják, hogy a vadászok részére külön kocsi bocsátanak rendelkezésre. Valkó kereskedelmi miniszter válaszában kijelenti, hogy a vasuti szabadjegyek kibocsátását a lehető legnagyobb mértékben korlátozzák. Csak a közjótékonyt tejesítő társadalmi egyesületek és a kolduló szervezetek élveznek szabadjegyet, ez ellen pedig senkinek nem lehet kifogása.

Az elnök napirendi indítványa után az ülés este félhét órakor véget ért.

Kisebbségi nyelvünket védelmezi az, aki új előfizetőt szerez a „DELBÁCSKA“-nak

KISEBBSÉGEK

(—) Szégyentábla. Kolozsvárról írják: A csikszeredai leányiskolában egészen új szellemes pedagógia módszert honosított meg az igazgató: a magyarul beszélő leánykák nyakába *szégyentáblát* akasztott, hadd szégyeljék magukat ezek a megdöglött fruskák, akik arra vetemedtek, hogy anyanyelvükön merészkedtek megszólalni. Az új pedagógiának ezen az egészen eredeti gondolatmenetén tovább haladva, nincs messze az idő, hogy a szégyentáblát a *kaloda* fogja felváltani, majd meg a *deres*, amikor minden teketória nélkül számolatlanul fognak rávesszőzni a magyar növendékekre a magyar beszédért — ha csak addig a derék igazgatótól nem talál más, alkalmasabb teret pedagógiai elveinek még bővebb érvényesítésére. Nem szégyentábla ez, büszkén lógatják nyakukban a magyar lányok mert életük legszentebb jogáért, elkönfiskálhatatlan igazukért bélyegzik meg őket.

(—) Mikor kapják meg az erdélyi telepések az ígért kárpotlást? Gentből jelentik: A népszövetségi tanács mostani ülésén fog dönteni a felett, hogy mikor kapják meg a magyar telepések azt a kárpotlást, amelyet nekik még szeptemberben megígérték és milyen módon fizessék ki ezeket az összegeket. Tudvalevőleg csupán hétszáz ezer aranyfrankról van szó és végre el kell dönteni, hogy ennek az összegnek kifizetése a népszövetség ellenőrzése mellett történik-e, vagy pedig közvetlen a román kormány által.

(—) Hogyan lehet megszabadulni a magyar tisztviselőktől. Beregszászból jelentik: A Porzó völgyében közlekedő vasutak Beregszász állomásának mintegy hatvan magyar alkalmazottját és negyven tisztviselőjét elbocsátották. Az elbocsátott tisztviselők a bírósághoz fordultak, mire megindították ellenük az illetékességi machinációt. Az elbocsátásnak az a világos tendenciája, hogy a magyar tisztviselők helyébe csehek akarnak behelyezni.

(—) A pseudo nemzeti állam. A román kamarában most folyik a magánoktatásról szóló törvényjavaslat vitája, amelynek célja a felekezeti oktatás megszüntetése. Jorga történet-tudós, a nemzeti párt elnöke a javaslat vitája alkalmával nagy beszédet mondott a felekezeti oktatás mellett, ezután pedig a magyar kérdéssel foglalkozott. Azt mondta Jorga, hogy a magyar népben igen sok a tehetség és meg kell találni a „modus vivendi”-t nemcsak a romániai magyar kisebbséggel, hanem a határainkon kívül élő magyarság mérsékelt elemeivel is. Készen vagyunk a megértésre azokkal a magyar elemekkel is, kik megvannak győződve arról, hogy a középkor elmúlt, s hogy Magyarország új élete a békeszerződésekkel kezdődik. Ugyanakkor azonban lemondunk az erőszakról, mely egy civilizált államnak sem ajánlható. Az Önök erőszakos eszközei s a zaklatásoknak egész rendszere nem fognak más eredményt elérni, mint egy pseudo-nemzeti államot, amelyben a nyelvi egység nem létesül őrültségnél. Kijelenti, hogy történelmet a kisebbségek anyanyelvén kell tanítani, mert az ellenkező semmi eredménnyel nem jár.

(—) A romániai liberalizmus. A bukovinai Hadikfalván, ebben a székely menekültekből 1777-ben alapított 3200 lakosú nagyközségben az osztrák uralom alatt mindvégig akadálytalanul működhetett a református népiskola. A Bratianu kormány most bezáratta azzal az ürüggyel, hogy nincs működési engedélye. Fejér János lelkes táviratilag kérte fel Nagy Károly erdélyi református püspököt a közbenjárásra.

— Ifjúsági iratok, szépirodalmi művek, imakönyvek, képeskönyvek, levélpapírok, levelezőlap és bélyegalbumok jutányos áron kaphatók Ábrahám János könyvkereskedésében Novisad, Péter Király utca 30 (Hitközségi palota).

NAGY ÁRAKAT FIZETNEK EGYES BÉLYEGRITKASÁGOKÉRT

Negyvenezer dollár egy bélyegért

A britt-guyanai bélyeg és a kék Mauritius pályafutása — Gyűjtsünk bélyegeket, mert minden bélyeg értékes lehet

Párisban a napokban árverezték el egy osztrák bárónak világhírű bélyegyűjteményét. A báró Párisban élt hosszú ideig, de bélyegyűjteményét a német birodalmi postamuzeumnak hagyományozta. A francia kormány azonban lefoglalta a gyűjteményt és elárvereztette a reparációs számla javára. Még nincs vége az árverésnek, de egyes tételek nyilvánosságra jutottak, úgy hogy a gyűjtemény elárverezéséből befolyó összeget körülbelül hat millió aranymárkára, azaz 72 millió dinárra becsülik.

A gyűjtemény leghíresebb darabja kétségtelenül a britt-guyanai bélyeg amelyet Iind Artur amerikai milliárdos vásárolt meg

40 000 dollárért, vagyis 2 és fél millió dinárért.

Iind Artur, aki mellékfoglalkozására egyik legnagyobb amerikai szivargár tulajdonosa, bélyegkirállyá akarja önmagát fejleszteni, mert már több százezer dollárt adott ki bélyegyűjteményére. A gyűjtemény másik értékes darabja

a kék Mauritius

amelyből csak tizenkét darab van a világon. Ez a bélyeg legteljebb ha

500.000 dinárt ér,

többet, azt mondják, nehezen lehetne érte elérni.

A tengerentuli bélyegeket általában többre becsülik a filatelisták, mint az európai ritkaságokat. Moidva hercegség híres 81 parás bélyegét 150.000 dinárért adták el, szóval olyan olcsón, melyet egy igazán ritka tengerentuli bélyegért nagyon könnyen el lehet érni.

A régi német bélyegek közül a legna-

gyobb ritkaság a vörös három pfenniges száz bélyeg, amely azonban már az igazi olcsóságok közé tartozik. Tizenötezer dinárért már szép példányokat kapni.

Sokkal ritkább, azonban nem olyan modern a badeni 12 krajcáros postabélyeg, amely a gyűjteményből 20.000 frankért kelt el. Csak tizenkét rajzi példány van belőlük az egész világon, azonban ez a tizenkét bélyeg három borítékra van felragasztva.

A híres osztrák vörös Merkuro bélyeg még nem talált vevőre. Tuldrágának tartják a kikiáltási ötvenezres árat.

Természetes, hogy ezeket a ritkaságokat szívesen hamisítják a hozzáértő emberek. Ezért aztán a ritka bélyegeket néha 20-30 szakértő vizsgálja meg, mielőtt kimondanák rájuk, hogy igaziak.

Azonban, hogy visszatérjünk a ritkaságokhoz, a gyűjtők nemcsak azokat a bélyegeket keresik, melyek már régiségükkel fogva értékesek, mert hiszen 1923 februárjában Luxemburg és Monaco 10 frankos bélyegeket adtak ki, amelyeknek értéke egyik éjszakáról a másikra 500 frankra emelkedett.

Renotiére báró ezért mindig azt tanácsolta, hogy minden bélyegyűjtő vásárolja be a világ összes megjelenő bélyegét, mert sohasem tudhatja, hogy mitől szökik fel gyűjteménye valamelyik darabjának értéke estétől reggelig olyan nagy mértékben, hogy a boldog tulajdonos aztán váratlanul nagy összegek birtokosának érezheti magát. Vele ez már gyakran megtörtént — írja — és bélyegyűjteményének nem egy olyan darabja van, amelyet ilyen előrelátható gondosság révén szerzett meg

Albrecht főherceg az Árpád-utód

Fantasztikus kombinciók az Árpád-kori királyleányokról

Azok a magyarországi körök, melyek rövid idő előtt Albrecht Habsburg-herceg érdekében indítottak mozgalmat, arra is hivatkoztak, hogy édesanyja — Izabella királyi hercegnő — a Croy hercegi családból származik, mely pedig Árpád-házi király leányára viszi fel a családfáját. Való, hogy a családja ezt állítja. A góthai almanachban is ezt olvassuk, amelyben pedig a családokra vonatkozó adatokat az illetők bemondása szerint szokás közölni. II-ik (vak) Béla király leánya lett volna az őszanya, aki a picardiai Hainaut és Artois hercegehez ment feleségül Franciaországba, s akitől a Croy vagy Croi (sokszor Crouynak is nevezett) grófi, illetőleg hercegi család származik. Innen érthető, hogy a fiatal főhercegnek V. Béla nevét szánták a hívei. Állítólag 1207 óta szakadatlan sorban tudják a Croi-ak előszámlálni őseiket, akiknek egy része Franciaországban és Belgiumban birt nagyobb birtokokat, az utóbbi időben pedig Westfáliában a dühlmeni uradalmat szerezték meg.

Ennek a leszármazásnak azonban kár lenne nagyobb súlyt tulajdonítani. Árpád házából való királyok leányai közül többen is mentek feleségül idegen fejedelmekhez, akiknek leszármazói ma is élnek. Akkor is több volt a királyleány, mint amennyi trón, s a királyi szüzek beérték alkalomadtán kisebb uralkodó hercegek kezébe is. Azok között pedig mindig akad bőségesen vállalkozó, mert hisz Európa leggazdagabb királya abban az időben a magyar volt Ha mindenki jogot formálna a magyar trónra, aki valamely Árpád-házi király leányával büszkélkedik a családfájában, úgy népes kaszinót alakíthatnának a pretendensek.

Azonban egyes tudósok más vonatkozásba is hozták a Croi-családot az Árpádokkal, s vannak olyanok, akik egyenesen III. Endre király férfiágon való leszármazóinak, tehát Árpád utódainak hirdetik őket. Ez a kérdés élenken foglalkoztatta a magyarokat az osztrák elnyomatás napjaiban. Nagyrészek abban remény-

kedett akkor, hogy az emigráció férfiai idegen segítséggel véget fognak vetni a Habsburg-Lotringeri ház uralmának, s a nemzet új királyt fog választani. Mert senki sem akart köztársaságot, melyet a 49-iki detronizálás után hoztak be, hanem királyt óhajtott a közvélemény, aki teljesen nemzeti legyen. S ekkor fordult sokaknak tekintete a Croi-hercegek felé. Ertekezésekben, könyvekben foglalkoztak származásukkal, s még többet magánbeszélgetésekben. Báró Nyáry Albert, Botka Tivadar, gróf Majláth János, Fehér György, Erdy s mások foglalkoztak a historikusok közül ezzel a kérdéssel, s egy részük mellett szállt síkra, hogy III. Endre velencei tartózkodása alatt feleségül vette Cumanai Péter ottani szenátor leányát, Szibillát, s attól két fia származott, akik Franciaországba vándoroltak ki. Egyiküktől állítólag a Croy-, másüktől a Croi-család származott. Báró Nyáry többek között azzal érvelt állításának igaza mellett, hogy a picardiai parasztladást 1252-ben „Maitre Jaque de Hongrie” szervezte, aki csak ezen az uton juthatott Franciaországba. De hát ez a Velencei összefüggő előadás nem nagyon valószínű. Ha III. Endrének fiai maradtak volna, jelentkeztek volna az országban az ő trónralépése után, mindenesetre pedig az ő halálával. A trón várt volna itt rájuk. Hiszen apjukat is idegenből hozták haza az ország rendei. Olyan trónigénylőt pedig sokat látott már a világ, aki hamis ürüggyel is megpróbálja elfogadtatni a jogát, de olyan jogos örökös, aki Picardiában bujlik el, csak hogy az akkori világ leggazdagabb trónját ne kelljen elfoglalnia: bizonyíték ritkaság számba menne.

Ami pedig a családfákat és azok bizonyító erejét illeti, azokkal szemben azonban fő az óvatosság. Minden időben akadtak „tudósok”, akik kétségbevonhatatlan okmányokkal szolgálják a hűségöt. Sőt akadtak ma is. Pár év előtt is botrányos perek foglalkoztatták ebből kifolyólag a bíróságot és köztudomású

volt például egy kamarás esete, aki egy hasonlónévű család okmányai alapján szereztte meg az aranykulcsot. A múlt század elején, mikor az Eszterházy-család (bajorországi birtoka révén) a német „egyenrangúak” közé vétette fel magát, oly családfát mutatott be csupa „hiteles” okmányok alapján, mely egész Noé apánkig ment fel s közbeeső tagjai között ott szerepeltek a trójai királyok is.

Az ősökkel való ilyen kérdés divatban volt már a régi Rómában is. A Julia-nemzetség, melyből Caesar is származott, nemcsak a régi albán királyokat számlálta ősei közé, hanem magát Venus istennőt is, s felállította szobraikat az atriában. Pallas, Nerónak híres rabszolgája oly szemtelen volt, hogy az arkádiai királyokat tisztelte ősei gyanánt. Vitelius szenátor (a későbbi császár atyja) pedig oly aljas hízegő volt, hogy ennek a Pallasnak a szobrát házi istenei közé állította fel. Pedig ugyancsak büszke volt ezekre az istenekre, akik között az Abovinok királyaitól származó családi ősök szerepeltek, pedig tudva volt, hogy még az ő apja is közönséges adószedő volt, s azt a „publicanus” foglalkozást folytatta, melyről az új testamentum is lenézőleg emlékezik meg.

Ami pedig az Árpádházi királyleányokról való származást illeti, gondolják el a következőket: Mindannyian csak felerészben örököljük az apánk véreit, a másik fele anyai rész. Apai nagyapánk vérebből már csak egy negyedrész az örökségünk, mert hiszen nagyszülőnk száma négy. Szépapánk után — akinek nevét viseljük — már vérünk csak egy nyolcadát örököltük, az úkapánk után csak egy tizenhatodrészt és így tovább. Százesztendőnként átlag három generációt kell számítani, így mi, most élők, II. Béla kora óta (+1141) a 23-ik generációt képviseljük. Könnyen kiszámíthatjuk, hogy akkoriban élt valamely ősapánk vagy ősanánk vérebből mi csak a milliomodik részt örököltük. Egyetlen rész az bennük, ami tőle származott, egymillió rész az idegen. A királyleány tehát, kinek II. Béla volt az atyja, ennyi vérbeli örökséget hagyhatott ma élő utódaira.

H.— P.—

Sok tűz van az országban

Máskor tíz év alatt sem volt annyi tűz, mint most egy fél év alatt

Az utóbbi időben számos nagy tüzesetet jelentenek az ország legkülönbözőbb vidékeiről. Különösen sok malom gyullad ki, ami érthető konsternációt kelt a biztosítótársaságok körében. Egy biztosítótársaság főnökétől kapott információ szerint ezeltől tíz év alatt sem égett le annyi malom, mint most egy fél év alatt. Az amugy sem biztos gazdasági helyzetre természetesen nem gyakorol épen jótékony hatást a sok tűz.

Néhány nappal ezeltől Pozsegán leégett Horvátország egyik legnagyobb malma, az Emma malom, a kár 18 millió dinár. Ugyancsak leégett mostanában a horvátországi Sunj és Csáktornya legnagyobb malma.

Tegnap éjjel a Bácskában volt malomtűz, Petrovoselon leégett a Freud és Korbienes féle malom, amely 800.000 dinárra volt biztosítva. Apatint sem kímélte meg a tűz, mert ott 32 vagon kenderkóró égett el.

Olvassa a Délbácskát!

BÁCSMEGYEI
FÖLDBIRTOKOSOK FIGYELMÉBE!

Jelzálog kölcsönöket

kedvező visszafizetési és kamatfeltételek mellett folyósít a

KERESKEDELMI és IPARBANK
R. T. NOVISADON

A kölcsönkérőknek telekkönyvi kivonatot és kataszteri birtokívet kell betérjeszteniük a kölcsönigénylés alkalmából. 2131-1-10

AMIKOR AZ ELEGÁNS HÖLGY NEM FÉR A BÖRÉBE

Prémbundás hölgy, öt krigli sör és nyaklevesek a beogradi „Moszkva” kávéházban

Egy nem mindennapi eset Beograd legelegánsabb kávéházában

Egyideig csak a síófoki pofonok voltak híresek. Annyira átmentek a köztudatba, hogy nem mult el egy nyári strandszezon nyakleves nélkül. Az elsőbbség dicsőségét most ugylát-szik Beograd akarja magának vindikálni s a főváros legelegánsabb helye a „Moszkva” kávéház sem akar alul maradni. A „Moszkvában” már ismételen csattantak el pofonok s ha nem csalódunk a legutóbb elhangzott nyakleves épen az ötvenedik jubileumát ünnepli. Az eset különben annyira érdekes, hogy nem hagyhatjuk szó nélkül.

Tegnapelőtt történt, este 7 és 8 óra között, amikor a gárdazenekar a „Bolygó hollandit” játszotta és a kávéházban rengeteg közönség szórakozott. A zenekar éppen a „Hollandi” nagy áriáját játszotta, amikor belépett egy rendkívül elegánsan, drága prémbundába öltözött hölgy és a kávéház alsó részén foglalt helyet, ott ahol az artistanők, színészek és egyéb bohémek szoktak feketézni. A hölgy jókedvében lehetett, mert alig hogy helyet foglalt egy kis asztalka mellett, máris erélyesen megzörgette a poharat. A pincér azonnal ott termett.

— Izvolite?

— Korszó sört, de azonnal — válaszolta a hölgy.

A pincér megszeppent. — Korszószámra ugyanis nem igen szoktak rendelni söröket — elegáns hölgyek. De nem szólt semmit és hozta a sört. Alig hogy letette, a hölgy máris egy hajtásra kiitta.

— Jos jednu — szölt a prémbundás röviden és máris odatoalta a korszót a pincér orra elé.

A második korszó ugyanolyan elbánásban részesült mint az első, a prémbundás egy másodperc alatt lehajtotta. Most már a vendégek között is feltűnést keltett a hölgy különös viselkedése. Suttogni kezdtek és ujjal mutogattak rá. A prémbundás azonban nem sokat törődött az érdeklődőkkel, hanem mint aki jól végezte dolgát, csipkés zsebkendőjével letörölte habos száját és így szólt:

— Még egyet!

A pincér majd hanyat esett ijedtében, de mint jónevelésű pincér hallgatott, diszkrétén mosolygott és hozta a harmadik korszót is.

Ezt is lehajtotta a prémbundás, sőt az utána következő negyediket és ötödiket is. Most már mosolygott és vidám hangulatban bámult maga elé. Az ötödik porció után csengetett:

— Fizetni!

— Kérem alásssan azonnal — hangzott a főpincér szava a tulajdalmról és máris rohant a prémbundás asztala felé.

— Öt korszó sör.

— Huszonöt dinár, nagyságos asszonyom!

— Tessék!

És ezzel ötven dinárt számlált ki az asztalra.

— Kistihand, kezeicsókolom, lyubim ruke milostiva — hajlongott a pincér a fényes borraló láttára és változatos pukedlik között távozott.

A prémbundás még vagy öt percig ülv

maradt az asztalánál. A közönség most már megnyugodott, mert mindenki meg volt győződve, hogy rövidesen távozik. De nem úgy történt. A prémbundás ismét megzörgette a poharat.

— Parrrrancsol kérem? — kérdezte a pincér.

— Fizetni! — mondotta a prémbundás nyugodtan.

— Parrrdon madame — válaszolta a pincér — de egyszer már tetszett fizetni. Bizonyára tévedni méltóztatik?

— Fogja be a száját, nem szoktam tévedni! Mennyivel tartozom?

A főpincér kellemetlenül kezdte magát érezni. Duplán nem számíthatta fel a prémbundás cejh-jét, másrészt pedig nem akarta megsérteni az előkelő hölgyet, aki már villámio pillantásokkal kísérte a pincér habozását. Végül nem sokat teketóriázott, egyszerűen az asztalra csapta a pénzt, és a kijárat felé indult. Amikor a ruhatárhoz ért, hirtelen megállt és egy asztal felé irányította tekintetét. Az asztal mellett mit sem sejtve egy beogradi zsidó ült, Pijade Móric, egy vékony és cingár legényke, aki éppen újságolvasásba volt merülve. Nem is álmodta szegényke, hogy ott a ruhatár mellett a végzet ielselkedik reája. Jóformán észre sem vette, amikor a prémbundás odalépett hozzá, magrántotta a gallérját és ráförmedt:

— Gyere te niemand!

Pijade úr annyira megijedt, hogy leesett a székről. A prémbundás Krimhilda azonban nem ismert tréfát. Kecsés mozdulattal felpökölte a szepegő legénykét, az ajtóig cipelte és itt olyan két hatalmas nyakleveset kent le Pijade urnak, hogy Pijade úr messi ivben elrepült a kávéház hátsó részébe, gazdátlan asztalok és székek közé. A prémbundás, utánarohant, de Pijade úrban most már felebedt a veszély ösztöne. Nagyot ugrott és másodperc alatt egy diszkrét mellékhelyiségbe menekült, ahol a szolgálatot teljesítő „nénike” fogadta pártfogása alá.

A prémbundás már nem követte.

Az ajtón kirohant és átvágott a Teraziján. Két szolgálatkész fiatalember utána son, polygott és felkinálta szerelmét. A prémbundás indignálódva válaszolt:

— Mit gondoltok, ki vagyok én? Ha azonnal nem távoztok, olyan pofont kenek le nektek, hogy a szemetek is kiugrik. Mars!

A fiatalember elpucoltak, a prémbundás pedig a Prizrenka ulica felé tartott, ahol a Zlatno burence előtt elvágódott.

A járókelők segíteni akartak, de a prémbundás nem engedte. Feltápáskodott és hazavánszorgott.

Amikor másnap a rendőrségen kihallgatták Pijadét, a szegény áldozat kijelentette, hogy soha életében nem látta azt a nőt. Valószínűleg tévedésből kapta a nyakleveseket.

A közönség pedig még mindig izgalmasan tárgyalja a rejtélyes esetet, amelyben valószínűleg nem is annyira a prémbundás, mint inkább az öt korszó sör játszotta a főszerepet. Az öt korszó — „ex“.

A népszövetség intervenciója az erdélyi magyarság érdekében

Bukarest, dec. 11. Szombaton délelőtt rossz hírt kapott a Bratianu kormány Genfből. A népszövetség bizalmasan közölte, hogy nem tanácsos a kisebbségek elkeseredését a vég-sőkig fokozni és nem szabad egy olyan iskolatörvényt jogerőre emelni, amely ellentétben áll a békeszerződés legelemibb rendelkezéseivel. Az értesítés hatása alatt Duca külügyminiszter rögtön minisztertanács elé vitte az ügyet és ezen addig titokban tartott presszió után eszközöltek enyhítéseket az eredeti iskolaügyi

javaslaton. A simifás után rá sem lehet ismer-ni az eredeti javaslatra. Tagadhatatlan, hogy elsősorban a magyar pártot illeti ezért az elismerés.

Genfben a nőegyletek konferenciáján szö-vátették a román kormány sérelmes iskolapolitikáját. A konferencia teljesen magáévátette Bethlen grófnének a női konferencián felolvasott franciayelvű deklarációját és a gyűlés ebben a szellemben valóságos demarsot inté-zett Duca a román külügyminiszterhez.

HIREK

1925. December 12. Szombat

Római katolikus: *Ottília*. Protestáns: *Gabriel*. Gör.-keleti: *Paramon*. A nap kel reggel 7 óra 38 perckor, nyugszik 4 óra 9 perckor. A hold kel 3 óra 10 perckor, nyugszik 2 óra 46 perckor. Nemzeti Színház: Aagard Oestwig hangversenye. Apolló mozi: Asszony asszony ellen. Sloboda nagyterme: Weingarten koncert.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Országunkban hirtelen olvadás fog beállni, az eső és a hóolvadás következtében újabb áradások várhatók. A szelek megélnkülnek, a felhőzet általános marad, sok esővel délnyugaton. A hőmérséklet az egész országban a fagypontra fog emelkedni, miáltal megkezdődik a hó olvadása. Csak országunk északi részén fog lassabb mértékben beállni a változás.

✱

— **Elhelyezték a városi főjegyzőt.** A belügyminiszterium Gyurgyevics Branko novisadi városi főjegyzőt Tuzlára helyezte át kerületi jogügyi referenssé nevezte ki. Gyurgyevics Branko rövidesen el is hagyja Novisadot.

— **A „Fruskagora” kirándulása.** A novisadi „Fruskagora” turistaegyesület vasárnap december 13-án társaskirándulást rendez az irigi Venáca. Miután a hegyeken még mindig van hó, a kirándulók részére nagyszerű skí és rodli pályák állnak rendelkezésre. Akik szombat délig a „Putnik” menetjegyirodában jelentkeznek, másnap a Venácon meleg ebédet kaphatnak, azonkívül meleg és ingyenes szállást Paragovón és az irigi Venácon. A kirándulók reggel fél 7 órakor találkoznak a vashidnál. A kirándulást, amelyet Gracsanin Gaja vezet, kedvezőtlen idő esetén is megtartják.

— **Társaskirándulás Bécsbe.** A zagrebi Prometno d. d. december 26. és 31. között társas kirándulást rendez Bécsbe. A helybeli Lloyd felhívja tagjai figyelmét ezen kirándulásra, amelyen alkalom kínálkozik arra, hogy a hazai kereskedők és iparosok közvetlen érintkezésbe lépjenek bécsi kollegáikkal. Jelentkezni a Lloyd helyiségeiben lehet naponta délelőtt 9—10 és délután 3—5 óra között.

— **A bukaresti egyetemen tovább tartanak az antiszemita tüntetések.** Bukarestből jelentik: Az egyetemen tegnap megújultak a tavasszal kezdődött antiszemita tüntetések. A nacionalista diákok az orvosi fakultáson tegnap délben megtámadták a zsidó egyetemi hallgatókat, akiket kikergettek az egyetemről. Ebből veredés támadt, amelynek során több egyetemi hallgató súlyosan megsérült. A diákok ma délben továbbfolytatták a tüntetéseket és nem engedték be az egyetemre Reiner zsidóvallású orvosprofesszort. Ebből ismét nagy zavargások támadtak, úgy hogy nem lehetett az előadást megtartani. Ma intézkedéseket tettek arra nézve, hogy az összes egyetemeket bezárják. Ugyancsak bezárják az orvosi fakultáson kívül a felsőkereskedelmi akadémiát is.

— **Enyhült a hideg.** Tegnap váratlanul megfordult az időjárás. Reggel esni kezdett az eső, utána azonban ismét 0° alá süllyedt a hőmérő és fagyni kezdett úgy, hogy hamarosan az egész várost jégkéreg borította. Miután a háztulajdonosok nem szórtak minden ház elé

hamut vagy fűrészpport, különösen azonban az utcai átjárókon nagyon veszélyessé vált a gyalogjárás. Délfelé enyhült az idő és a jégkéreg is felolvadt, de csak azért, hogy estére ismét megfagyjon és veszélyessé tegye a gyalogjárók útját. A fagy egész Középeurópában enyhült. Budapesti jelentés szerint csütörtökön este egész Magyarországon újra megindult a havazás, amely újabb zavarokat okozott a forgalomban. Az elmúlt napokban beállott abnormális hideg nagy károkat és drágulást okozott az élelmiszer piacon. A fagy az egész országban enyhült. Az éjjel Debrecenben mínusz 14 fokot mutatott a hőmérő. További hőemelkedés, csapadékos idő, később olvadás várható.

— **Tüdőszanatorium Novi Marofon.** A zagreb mellett levő Novi Marof tüdőbeteg-szanatóriumban 40 felnőtt beteget vesznek fel. A betegeknek orvosi bizonyítvánnyal kell fordulniuk a sanatórium igazgatóságához, az ehhez szükséges mintát ugyancsak a sanatórium igazgatósága adja ki. Ápolási díj állami betegek és hozzátartozók részére naponként 40 dinár, mások részére 55 dinár.

(x) Mégis csak **Mocko i drugnál** vásárolhatja a legszebb és legjobb cipőket.

— **Az esperantisták műsoros táncestélye.** A novisadi esperantisták Dr. L. L. Zamenhof az esperanto nyelv szerzőjének emlékére, dec. 20-án (vasárnap) 8 órai kezdettel nagy műsoros táncestélyt rendeznek az „Amerikán Bár” helyiségében. A műsor egyik kiemelkedő száma „Ovakodjunk az esperantistáktól” 1 felv. vigjáték. Előadják: Mayer (apa) Fogarassy Bandi. Paula (leánya) Balaton Irénke. Péter (Paula vőlegénye) Szikcsák Lacika. Nielsen (kereskedő) Klipel János.

— **Mulatságok Novi-Vrbászon.** A VSC e hó 12-én a Kaszinó összes helyiségében Miklós-estélyt rendez. A sportkedvelők körében nagy érdeklődés nyilvánul meg az estély iránt. — Az „Aranycsillag” ifjúsági egyesület 13-án az ipartestület helyiségében „Rablókapitány” címmel 3 felvonásos műkedvelő előadást rendez. — Az „Eintrach” dalkör 12-én saját helyiségében családi estélyt rendez.

— **Panaszok a betegsegélyző pénztárak ellen.** A bácskai nagyiparosok és kereskedők szövetsége a betegsegélyző pénztárak elleni panaszokat összegyűjti, hogy azt a szociálpolitikai miniszter elé terjesszesse. A novisadi ipartestületben Milovancev Illés tégla-gyáros gyűjtötte össze az adatokat. A panasztevők legnagyobb része a ki- és bejelentések körüli eljárást nehezíti meg, míg a munkások táppénzük kifizetését sérelmezik.

— **Tömeges gázmérgezés Bécsben.** Bécsből jelentik: A városban két nap óta eddig még ki nem derített okból számos gázmérgezési eset fordult elő. A szerdai mérgezési eseteken kívül, amelynek két emberélet esett áldozatul, ma újabb esetek fordultak elő. A nyolcadik kerület egyik lakásában két idősebb asszonyt találtak eszméletlen állapotban, ezeknek egyike áldozatul esett a mérgezésnek. A második kerület egyik házában ugyancsak gázmérgezési esetek fordultak elő. A tömegesen fellépő gázmérgezések okát mindeddig nem sikerült kideríteni.

— **Három hajótörés — hatvanhat halott.** Londonból jelentik: Szükszavu hírek jöttek három hajótörésről, amely összesen hatvanhat angol matróz életébe került. Az egyik angol hajó a délafrikai partvidéken süllyedt el, a másik Labrador közelében, a harmadik Anglia keleti partjainál.

— **Caron, Le Narcisse Noir** dekánként a Soánál. 1-0

Frizurája

soha sem fog tetszeni, ha a megfelelő hajapolást elmulasztja, mert a hajnövése csak akkor lesz dus és szép ha gondosan ápolja a fejbőrt. Ebben a tekintetben a legfontosabb kellek a tisztaság és az állandó mosás által előidézett vérkeringés fejlesztése. A fejmosáshoz pedig a legnagyobb sikerrel alkalmazzák a hírneves „Sampon a fekete fejjel”, amely megszabadítja a fejbőrt a portól, a korpatól és egyéb ártalmatlan anyagoktól és a hajnak fényt és dus teltséget kölcsönöz. Kapható minden gyógyszertárban, drogériában és illatszerkereskedésben. Előállítja: *Hans Schwarzkopf*, Berlin-Danlem.

— **Gyufa a gyermek kezében.** Nagyváradról jelentik: A szomszédos Biharpüspök községben Péter János gazdálkodó ötéves Sándor és csecsemő Miklós fia tegnap egyedül maradt otthon. A szobában hideg volt, az apróság a bölcsőben sírni kezdett, mire az ötéves gyermek elhatározta, hogy fűzet rak. Ugytett, amint azt édesanyjától látta, gyufát gyújtott, de azután a bölcső szalmazsákját gyújtotta meg. A bölcső lángbaborult, a csecsemő szénné égett. A nagy füst láttára odarohanó szomszédok eloltották a tüzet, még mielőtt a butorzat is lángrakapott.

— **Tolvajnök eton frizurával.** Budapestről jelentik: Az utóbbi napokban feltűnt, hogy az egyes büntető tanácstermekben, a hatóságok részére fenntartott padokban etonfrizurás nők és elegáns férfiak foglalnak helyet. Mivel az utóbbi napok folyamán nagyon gyakoriak voltak a tanácstermekben a lopások, a rendőrség ezeket az etonfrizurás hölgyeket gyanúsította meg. Ma azután sikerült is a tanácstermekben megjelent detektíveknek több veszedelmes betörőt és szélhámosnőt letartóztatni. Érdekes, hogy ezek valóságban megtanulták a a büntetőtörvénykönyv különböző paragrafusait, aminek most nagy hasznát veszik, mert védők nélkül is meg tudnak jelenni a bíróság előtt.

— **Tűz Vrbászon.** Breuer Miksa borkereskedő Fő-utcai házában gerendázata tegnap délután 5 órakor kigyulladt. A tüzet azonnal észrevették és elfojtották. Megállapítást nyert, hogy a gerendázat a kéményből kipattanó szikráktól gyulladt meg.

— **Szabadiában a Matteotti per vádlottja.** Rómából jelentik: Az Osservatore és a Cremona Nuova azt jelentik, hogy Filippellit a Corra D' Italia szerkesztőjét, aki a legutóbbi Matteotti per vádlottja volt, szabadlábra helyezték. A szerkesztőt szabadlábra helyezése után abban a szállodában amelyben lakik, egy fascista arcultotta, mert a fascizmusról és Mussoliniról becsmérlőleg nyilatkozott.

— **Levél a szerkesztőhöz.** (A következő levelet kaptuk) Kedves Barátom! Fontosnak tartom annak megállapítását, hogy a Bácsmegeyi Napló csütörtöki számában Császár Géza kiutasításáról megjelent tudósítást nem én írtam és annak megjelenésében semmi szerepem nem volt. Kartársi üdvözlettel *Mayor József*

— **Megőrült, mikor meghallotta, hogy férje megölte gyermekét és utána öngyilkos lett.** Pozsonyból jelentik: Tegnap délután a pozsonyi Nobel féle dinamitgyár munkástelepén Partyka Sztévo munkás megölte a gyermekét, majd revolverrel agyonlőtte magát. A rettenetes eseményről a szomszédok értesítették a családirtó gyárban dolgozó fiatal feleségét, aki hazarohant és amikor férjét és gyermekét holtan találta örvöngeni kezdett és tört zuzott mindent, ami a keze ügyébe került. Az előhívott orvos megállapította, hogy a szerencsétlen asszony megőrült. Beszállították a pozsonyi elmeorvóintézetbe.

Két szenzáció egyszerre!

APOLLÓ december 12—13-án:

Asszony — asszony ellen

Szenzációs társadalmi dráma 7 felvonásban. Főszerepben a közkezdelt amerikai filmdiva: BETTY COMPSON.

Jön: „ORLAC KEZEI” Conrad Veidttel.

Két szenzáció egyszerre!

ODEON december 12—13-án:

LUCIANO ALBERTINI legmerészebb produkciói a

„Az üstökös csodája”

című cirkuszatrakcióban.

— **Hajóösszeütközés a tengeren.** Londomból jelentik: Flamborough magasságában egy angol és egy skandináv gőzös összeütközött. Az angol gőzös elsüllyedt, a legénység tíz embere a hullámokban lelte halálát.

— **A magyar kormány betiltja a napilapok sorsolását.** Budapestről jelentik: A kormány tagjai ma délelőtt tíz órakor minisztertanácsot tartottak, amely tizenkét órákor ért véget. A minisztertanács a napilapok sorsolási akciójával foglalkozott és úgy döntött, hogy az ugynevezett napi sorsolásokat december 31-ig engedélyezi olyan értelemben, hogy ezen az időn belül benyújtandó kérvények alapján is adhatnak újabb engedélyeket. Ezen az időpontra azonban, a kormány egyáltalán nem fog több engedélyt adni.

— **Jéggyár Novi-Vrbászon.** A novi-vrbaszi hentesek-mészárosok egyesülete Novi-Vrbászon egy nagy jéggyárat akar építeni. A kibocsátott részvények kétharmada előjegyzésben elfogyott.

— **Levegőbe röpült az athéni löporgyár.** Athénből jelentik: Az athéni löporgyár a levegőbe röpült. A katasztrófát állítólag az okozta, hogy a robbanóanyagokkal igen könnyelműen bántak. Annyi bizonyos, hogy több katonai életét vesztette és igen sokan megsebesültek.

— **Katasztrófális tüzet okozott egy szeg.** Amsterdamból jelentik: Tegnap este a hollandi hajóépítő társaság gyárában tűz ütött ki, amely úgy támadt, hogy egy izzószer meggyújtotta a fat. A tűzoltóság motoros gőzfecskendővel és két gőzhajó fecskendővel vette fel a harcot a tűz ellen. A kár igen nagy. Több gyárépület is leégett, emberélet nem esett áldozatul. Egy épülőfélben levő tizenkétezer tonnás gőzös súlyos rongálásokat szenvedett. Ejelőttében sikerült a tűz erejét megfékezni.

— **Mussolini ifjúkori bűne.** Prágából jelentik: A Szlovák írja a következő érdekes hírt: Tíz-tizenkét évvel ezelőtt Mussolini olasz-újságíró kiadott egy dicsérő iratot Hussz Jánosról. Amikor Mussolini Olaszország első embere lett, elszégyelte magát tapasztalatlan és hiszékeny ifjúságának gyengéd pillanatai miatt és titokban elrendelte ennek az ifjúkori munkájának az elkobzását. A csehországi hussziták most megtudták a dolgot és cseh nyelven készülnek kiadni ezt az iratot, hogy ezzel is megerősítsék azt, hogy még Mussolini is dicsérőleg nyilatkozott Hussz Jánosról.

— **Bárónó mint csempészfőnök.** Budapestről jelentik: Nagyarányu vámcsalást leplezett le a budapesti rendőrség. Öt előkelő budapesti női szabó cég sok milliárd értékű női estélyi ruhát, bundát és fehérműt csempészt Bécsből Magyarországra. A csempésztést egy bárónó vezetése alatt tíz előkelő budapesti ur-asszony követte el. Sok milliárd büntetés vár a csempészekre, mert a nyomozás folyamán az is kiderült, hogy a budapesti úri világ hölgyközönsége közül sokan kiutaztak Bécsbe, ahol felpróbálták a később átsempésztett divaticskéket. A nyomozás további fejleményét nagy érdeklődéssel várják Budapesten.

— **Szabadlábú helyezik az összes internáltakat Magyarországon.** A magyar belügyminisztériumban, mint azt budapesti tudósítónk jelenti, újabb revízió készül az internáltak ügyében. Az előjelek után itélve karácsonyra valamennyi internált szabadlábú kerül Magyarországon.

— **Dr. Szondy György** volt sombori kincstári ügyész, nyug. miniszteri tanácsos Budapesten Zrínyi utca 14. számú házában ügyvédi irodát nyitott.

— **Érdekes eljegyzés.** Ince Sándor a budapesti Színházi Élet szerkesztője eljegyezte Titkos Ilonát, a Magyar Színház tagját.

— **Bányászerecsétlenség 61 halottal.** Birminghamból jelentik: Az Overton tórnában bányalégrobbanás történt, amelynek folytán 61 bányász életét vesztette és számosan súlyosan megsebesültek. A tórnából mindössze 15 munkás tudott elmenekülni.

— **Az új perzsa sah.** Teheránból jelentik: December 14-én fogják Riza kánt hivatalosan trónraültetni.

* **Mára halasztották Oestvig hangversenyét.** Miután a tegnapi zagrebi gyorsvonat csak óriási késéssel érkezett Noviszádra, Oestvig Aagard kamaraénekes tegnapra hirdetett hangversenyét lemondotta. A hangversenyt ma szombaton este fél kilenckor tartják meg a „Nemzeti Színházban”. A fellépett akadály miatt a művész beográdi hangversenyét is elhalasztotta.

HA A NŐ SZIVÉHEZ

akar férközni, csak a SOA-nál vegye Karácsonyi prezentjét.
REDUKÁLT ÁRAK!

Új sportegylet alakul Novisadon

A novisadi sportviszonyok javulását bizonyítja az a körülmény, hogy legújabbban a legkomolyabb formában egy új egyesület alakításának a terve merült fel.

A terv mindenképpen öröndetesnek mondható, egyrészt mert a reális alapokon nyugvó sportegyesületek szaporodása a természetes fejlődésnek a jele, másrészt mert az új egyesület a vasutasok kebelében alakul meg olyan körülmények között, amelyek egy sportegylet életképességét és fennmaradását biztosítani tudják.

Nem akarunk a fontoskodók szerepére vállalkozni akkor, amikor sok szomorú tapasztalat alapján az új egyesület megalakulása alkalmával néhány körülményre felhívjuk az érdekeltek figyelmét. Megtesszük ezt azért, mert a mai nehéz sportbeli és pénzügyi viszonyok mellett egy új egyesület megteremtésére való vállalkozás minden dicséretet megérdemelt és joggal számottarthat arra, hogy jóindulatu tanácsával mindenki támogassa.

Novisad futballjátékosai csaknem kivétel nélkül egyesületek kötelékébe tartoznak. Új egyesület, mint azt a legutóbbi példák is mutatják, játékosanyagának legnagyobb részét a már meglévő egyesületek játékosaiából kénytelen megszerezni.

Az amatőr futballszabályok megengedik amatőr játékosoknak egyik egyletből a másik egyletbe való átlépését. Az új egyesület a saját érdekében vigyázzon arra, hogy ezek az átlépések a legszigorubb amatőrismus jegyében történjenek meg.

Azokat az anyagi természetű ígéreteket, amelyeket az átlépéseknél az egyletek lelkes vezetői öszinte jóindulattal vezéreltetve magukra vállaltak, ma a legritkább esetben lehet beváltani. Az így támadt nézeteltérések az egyesület belső hangulatának kárára válnak. Ezek a jelenségek kisebb-nagyobb mértékben még most is fellelhetők Novisad minden egyesületében. Ezek a régi egyesületek elviselhetik ezeket a mulóban levő megpróbáltatásokat, amelyek egy új egyesületben leküzdhetetlen akadályokat támaszthatnak.

A régi egyletek az új konkurencsággal szemben érthető ellenszennvel viselhetnek. Ennek leküzdésére a szintista amatőr felfogás a legcélszerűbb ellenszer.

Távol áll tőlünk az a szándék, hogy a város sportjának fejlesztésében óriási fontosságú munkára vállalkozó új egyesületet a fen-

tebb említett káros hatású sportszerültségek bármelyikével is már eleve meggyanusítsuk.

A saját hibánk folytán elszenvedett keserű tapasztalások indítanak bennünket erre. Célnk, hogy ezzel is elősegíteni azt, hogy sportegyleteink száma egy tisztaerkölcsű és egészséges sportszellemmel áthatott új küzdőtárral gyarapodjék.

Javitják az új korcsolyapályát. A Lovöldében nagy áldozatok árán megépített új korcsolyapálya frissen ásott talaja nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. A mélyvízű kút tulságosan meleg vizet adott, amely beszívódott a földbe és az egyenletes fagyást lehetlenné tette. Az ily módon szükségessé vált javításokat már befejezték és az új pályát rövidesen átadják a forgalomnak.

A NAK vezetősége értesíti az összes tagjait és játékosait, hogy az évi közgyűlést holnap (vasárnap) d. e. 10 órakor a Maros vendéglőben levő klubhelyiségében tartják meg.

Az Achilles kerékpárgylet holnap vasárnap tartja első évi közgyűlését. A gyűlés délelőtt 10 órakor kezdődik a Maros vendéglőben.

Ossier megérkezett Budapestre. A világhírű dán vívóbajnok, Dr. Posta Sándor világbajnok egyetlen legyőzője a tegnap esti bécsi gyorsal megérkezett Budapestre. A pályaudvaron Dr. Posta Sándor és a magyar vívóélet több képviselője fogadta. Ossier társaságában érkezett meg Machautné is, aki Tary Gizellával asszozik. Ossier az újságírók előtt kijelentette, hogy a 12 tussra menő vasárnapi küzdelemtől nem vár győzelmet, mert Dr. Posta küzdeni tudása és páratlan versenyrutinja hosszabb küzdelemben felülmulhatatlan. A szenzációsnak ígérkező mérkőzést a Vigadóban tartják meg.

§ **A Vendéglős szövetség tagjainak harca a bíróság előtt.** A novisadi törvényszék büntetőtanácsa előtt tegnap Arsenjevics Milorad ügyvédjelölt, Sztéfanovics Stevan, Cvetkovics Zsviko, Mogin Jován és Mihajlovics Jován vendéglősök állottak vádlottakként. A feljelentést Atanackovics Dusán a vendéglősök szövetségének volt elnöke és felesége Katica tették meg a vádlottak ellen, azért mert a vojvodinai vendéglősök szövetségének közgyűléséről szóló jegyzőkönyvet, összeállították, aláírták és a „Vojvogyanszky Gosztionicsár” című szaklap 1925. augusztus 20.-i számában közzétették. A tegnapi tárgyaláson a bíróság megállapította, hogy a vádlottak semmiféle büntendő cselekményt nem követtek el és ezért felmentette őket a vád alól, a feljelentőt pedig kötelezte a költségek megtérítésére.

§ **Elítelt tolvajok.** A novisadi járásbíróság egy havi elzárásra ítélte Hrnsevics Gyura 32 éves vukovári születésű hajost, mert november 27-én a Deák utcában Juhász Mihály sofőr autójából ellopta annak kabátját. Gjakovics Gjoka 58 éves napszámost pedig 2 havi elzárásra ítélte, mert december 3-án Hirsch Emil temerini utcai kereskedőtől egy vég vásznat lopott. Mindkettő tegnap kezdte meg büntetése kitöltését az ügyészségi fogházban.

§ **Ártatlanul elítélték 15 évre.** Zalaegerszegről jelentik: A törvényszék még 1921-ben 12 évi fegyházra ítélte Tóth János gazdálkodót, mert a vád szerint 1921 nyarán vadászfegyverével megölte özvegy Orbán Mihálynét és megsebesítette Bella Gyulánét. Az ítélet, amelyet a tábla tizenöt évi fogházra emelt fel, jogerőssé vált. Tóth János azóta a zalaegerszegi fogházban töltötte büntetését. A fogházörnek feltűnt, hogy az elítélt egészen jól viselkedik, és mindig hangoztatja ártatlanságát, olyannyira, hogy az ügyben elrendelték az újrafelvételt. A zalaegerszegi törvényszék ma tárgyalta az ügyet és a tanúk kihallgatása során olyan felfedezésre jutott, hogy Tóth János teljesen ártatlanul és igazságtalanul töltött négy évet a fogházban. A törvényszék tehát Tóth Jánost felmentette.

A noviszádi Lloyd határozati javaslata

a Vojvodina adóterheinek csökkentése érdekében

A noviszádi kereskedők és gyáripárosok szövetsége legutóbbi ülésén az alábbi határozati javaslatot fogadta el, amelyet az összes képviselőknek elküldtek:

Határozati javaslat

1.) A kereskedők és gyárosok egyesületének vezetősége tudomásul vette azokat az adókönyvitéseket, amelyek az 1925-évi vagyonszámla és pótdadónak megszüntetésére vonatkozik köteletségének tartja azonban kijelenteni, hogy ezáltal megközelítőleg sem elégtették ki a vojvodinai adózatokat, ezért elvárja, hogy a pénzügyminiszter ur meg fogja találni azokat az utakat és módokat, amelyek lehetővé teszik Sztankovics Szvetozár képviselő javaslatainak az 1925. esztendőre való megvalósulását.

2.) A kereskedők és gyáripárosok egyesületének vezetősége semmiképp sem teheti magáévá a pénzügyminiszter ur azon motívumait, hogy a Vojvodinának azért nem lehet további engedményeket tenni, mert akkor ezt, a többi részek is követelnék, ami veszélyeztetné a költségvetés egyensúlyát. A pénzügyminiszter ur ezen kijelentését már csak azért sem lehet elfogadni, mert az 1925-év első 9 hónapjában befizetett adók összehasonlítása az alábbi:

Szerbia és Montenegró fizetett	235.339.980.47 Din.
Horvátország és Szlavonia	245.036.536.26 Din.
Slovénia	194.347.253.45 Din.

Bosznia és Hercegovina	117.737.976 Din.
Dalmácia	31.347.407.58 Din.
Vojvodina	337.031.112.33 Din.

A Vojvodina fizette tehát a legtöbbet nincs tehát semmi ok arra, hogy a többi részek tiltakozzanak a Vojvodina adóterheinek leszállítása ellen.

3.) A kereskedők és gyáripárosok egyesületének vezetősége tiltakozik az ellen, hogy a pénzügyminiszter felmenthesse, vagy megszüntethesse az egész adóbizottságot, vagy annak egyes tagjait, mert az adóbizottságnak minél függetlenebbnek kell lenni a pénzügyi hatóságoktól és végül

4.) a kereskedők és gyáripárosok egyesületének vezetősége azt hiszi, legfőbb ideje már hogy az állami gazdálkodásban takarékos-ságot vezessenek be a kiadások csökkentése révén, ezért felhívja a képviselőket, hogy ebben az irányban a legerélyesebben cselekedjenek.

Esik a buza ára Budapesten. A budapesti terménytőzsdén tegnap a buza ára, az amerikai áresés hatása alatt 5000 koronával esett.

A közép-európai tőzsdék válsága. A közép-európai tőzsdék válságos helyzetben vannak, éppen ezért értekezletet fognak összehívni, hogy tanácskozzanak a válság enyhítésének a módjairól. Az értekezleten a zagrebi, bécsi, budapesti és varsói tőzsdék vesznek részt.

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralelkesen levő előfizetőinket és viszontelárúzóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget torduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel „Délbácska” kiadóhivatala.

A DUNA VIZÁLLÁSA

December 1-én reggel	— — —	329
December 2-án	— — —	318
December 3-án	— — —	302
December 4-én	— — —	287
December 5-én	— — —	264
December 6-án	— — —	256
December 7-én	— — —	244
December 8-án	— — —	200
December 9-én	— — —	166
December 10-én	— — —	138
December 11-én	— — —	125

Hirdetőink figyelmébe!

Vasárnapi számunk részére hirdetéseket csak szombat délig, hétköznapokon pedig délután 5 óráig veszünk fel.

A „Délbácska” kiadóhivatala.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalata

APRÓ HIRDETÉSEK

MOSONÓNEK, vasalónők házakhoz ajánljuk olcsón és ízletesen készített Farkas és Dürbeck könyvnyomda Novi Sad, Željeznička ul. 30. szám. Telefon 488.

HIRDETÉSEK

ÉRTESETÉS!

Hivatkozva a Délbácska, Vajdaság, Zastava és Deutsches Volksblattban közzétett hirdetésünkre s kommunikéinkre, félreértések és félremagyarázások elkerülése végett kijelentjük, hogy cégünket a Našici tanninyár r.-t. csakis parkettgyártmányainak egyedárusításával bizott meg, ugyszintén téves az az értesítés is, hogy a Našici tanninyár r.-t. parkettein kívül egyéb keményfa fűrészáruiból nálunk lerakatot létesített volna

ZELENÁK és STERNBERG

a sentai gőzfűrész és a nasíci tanninyár r. t. parkettgyárának egyedárusítói

Novi Sad, Mali Limán (Militz-ház)

Postafiók: 180. Telefon: 547.

Parketraktár: Kralja Aleksandra ul. 7. 2459-1-0

KALAPOKAT

fest, tisztít és alakít a legmodernebb kivitelben. Új női, férfi és gyermekkalapok készítése
Török Károly, Magyar u. 66-68. szám.
2474-1-2

HITÉLET

magyar keresztény folyóirat. - Megjelenik havonta kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Mošorin—Bačka

A dinár árfolyamai

Bécs	1258.75	Prága	59.90
Budapest	—	Berlin	—

Dec. 11	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.20	—	—	177.25
Zürich	—	1088.80	1089.50	1928.50
Newyork	519.—	56.38	56.40	—
London	25.16	273.80	273.80	485.—
Paris	19.30	214.—	215.50	369.50
Milano	20.88	227.30	227.50	402.50
Prága	15.40	167.30	167.425	296.25
Berlin	—	1345.—	1343.75	2380.—
Budapest	72.80	792.50	794.—	14.1/8
Briisszel	23.55	256.50	—	453.—
Bécs	—	794.—	795.75	14.25
Bukarest	2.40	26.—	—	46.—
Amsterdam	—	—	2268.50	4018.—
Szofija	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szaloniki	—	75.—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

chicagói terménytőzsde

1925 december 11, 10 óra

December	173.5/8	December	78.25
május 1926	166.50	május 1926	84.5/8
julius	145.25	julius	86.5/8

Irányzat: buza bizonytalan, tengeri szifárd (AVALA)

Noviszádi terménytőzsde

1925 december 11. (Hivatalos jegyzések)

Buza		Tengeri	
bácskai Usancen, d.k.	kötés 290.—	300 mm	
bánáti 76-77, 2/1, sentai paritás k.d.	kötés 290.—	300 mm	
szerémi Usancen, Ruma	kötés 300.—	200 mm	
szerémi 76-77, 2 ^o / ₁₀ , Ruma	kötés 300.—	400 mm	

Zab

bácskai d.k.	kötés 185-187.50,	200 mm
szerémi urasági, Ruma	kinálat 200.—,	500 mm

Tengeri

bácskai uj, d.k.	kötés 125.—,	300 mm
bácskai XII-I, d.k.	kötés 131.—,	1000 mm
bánáti öreg, d.k.	kötés 155.—,	100 mm
bánáti XII-I, indijjai paritás, Rel. Postumia XII-I,	kötés 135.—,	2000 mm
bánáti IV-V, Pancsevo, Tamis R.k.	kötés 159.—,	2000 mm
bánáti száritott, d.k.	kötés 151.—,	500 mm
bánáti V, Pancsevo, Tamis R.k.	kötés 159.—,	1500 mm
szerémi uj, d.k.	kötés 128-130.—,	900 mm
szerémi száritott, d.k.	kötés 165.—,	300 mm
bácskai III-IV, 100 ^o / ₁₀ -os Kassa	kötés 130.—,	200 mm
bánáti III-IV, 100 ^o / ₁₀ -os Kassa	kötés 140.—,	1000 mm

Buzaliszt

bácskai nullás gg. d.k.	kötés 460.—,	100 mm
-------------------------	--------------	--------

Buzakorpa

bácskai gabona, papirzsákok d.k.	kötés 120.—,	100 mm
----------------------------------	--------------	--------

Irányzat: változatlan

Noviszádi értéktőzsde

1925 december 11. (Hivatalos jegyzések)

Állami kölcsönkötvények

1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 76.50, kinálat 78.—, kötés —.—, 4 százalékos kölcsön Bosznia-Hercegovina agrárviszonyainak rendezésére kereslet 48.—, kinálat 49.—, kötés —.—

Állami sorsjegyek

2 és fél százalékos állami hadikártérítési sorsjegy kereslet 320.—, kinálat 325.—, kötés —.—, 1888. évi nyeresémi sorsjegy (Dohány sorsjegy) kereslet —.—, kinálat —.—, 2 százalékos sorsjegykölcsön új szelvényekkel kereslet —.—, kinálat —.—

Részvények

Városi jódosgyógyfürdő és ásványvíz részvénytársaság kereslet —.—, kinálat 75. Iparbank kereslet 135.—, kinálat 140.—, kötés —.—

MEGHIVÓ

az 1925. december hó 13-án d. e. 10 óra-
kor a Maros-vendéglőben tartandó

közgyűlésre.

Közgyűlés tárgysorozata ugyanaz, mint
az érvénytelenített nov. 29-iki közgyűlésé.

N. A. K. elnöksége.

Olcsón ehet,

mert olcsóbb lett a **hus!**

1 kg. marhahus levesnek II. r. 12.— dinár,
I. r. 14.—
szelethus 16.—
disznóhus 16.—, 18.—, 20.—

Mikits F. üzleteiben

Főüzlet: Futaki ut és Ljubljanska n. sarok.
Fióközlet: Lövdénél.

100-150 ezer dinárral

társ kerestetik nagy vevőkörrel ren-
delkező kereskedelmi vállalatokhoz.

Jelige: „Hitelüzlet kizárva“

Írásbeli ajánlatokat

FAUST hirdetőiroda Novisad

Kralja Alexandra ulica 12. közvetít.
2515-1-2

RENDELET

A főkapitányság mint az elsőfokú ipari
hatóság Novisadon ezennel valamennyi hen-
tesnek szigorúan megtiltja a marha és a
borjúhús eladását, mert az ellenkezik a Ke-
reskedelmi Miniszter 17.959-903. számú és
1082-1886. számú rendeleteivel.

Akik e rendelet ellen vétének, szigorúan
meg lesznek büntetve.

Novisad város rendőrfőkapitányi hivatala
1925. november 24.

Mihaldzsics s. k., főkapitány.

*Kik rendkívül kedvező feltételek
mellett a könyvvel megakarják ta-
nálni, azok mielőbb jelentkezzenek.
Rövid idő alatt teljes kiképzést nyer-
nek. Érdeklődők forduljanak a ki-
adóhivatalhoz 1rg Ostobodjenja 3.*

818-0

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget,
hogy f. hó 12-én, szombaton este nagy

Disznótort

rendezek, mely alkalomra t. barátaimat és is-
merőseimet meghívom. Vacsora félliter borral
20.— dinár.

Zenét a kishegyesi zenekar szolgáltatja.
Számos látogatást kér: **Droпка Ferencné**
vendéglős, Darányi-telep III. ucca 54.

Garantált tiszta fehér

kősó

és finoman őrölt kősó, vagononként és
kis tételekben azonnali szállításra kapható

Gausz János, Novisad
Futoški put 66. Telefon interurban 534.

Vendéglő megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönségnek, az összes
ismerőseimnek és barátainak tudomásukra hozni,
hogy e hó 12-én, szombaton

„Polgári Söracsarnokhoz“ címzett vendéglő megnyitása alkalmával vacsorát
rendezek. **Halpaprikás, malac sült** és többféle **ételek** és **italok** lesznek felszolgáltatva.
Elsőrendű cigányzenekar állandóan fogja vendégeimet szórakoztatni.
Abonnenseket a legjutányosabb áron felveszek. **Hivatalnokok** és **államtisztviselők**
kedvezményben részesülnek. — Tisztelettel

Antunović András volt városi fürdő vendéglős Novisad, Željeznička 95

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hang-
szerekben, gramofonok s gramo-
fon-lemezekben, ugyszintén bel-
és külföldi quinttiszta hurokban
Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGULÁSOKAT ELVÁLLAL.

Lawn tennis rakettek el-
adása és rakett javítás.

— Ha azt kívánja, hogy szobája jó meleg le-
gyen és hogy megtakarítsa a fűtőanyagot majd-
nem a felet, rendelje meg és szereltesse fel

a STEDISÁT.

A kifogastalan működésért teljes garanciát vállalok.
Ára, a szereléssel együtt 120.— Dinar. Megrende-
lések írásban vagy személyesen

a STEDISÁNÁL,

2501 Novisad, Cetinjska 3. 1-4

Szép és olcsó

Karácsonyi

ajándékok

kaphatók

Ertl Bálint

ékszerész és órásnál Novi
Sad, Kralja Petra u. 30.

NAGYFEJEŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzőterem és gombáthuzás.
Legújabb függöny, stor s fehéremu minták

FOJT kalapfestő-intézet

Női, férfi és gyermek-
kalapok alakítását vál-
talja az új formák szerinti
Festés minden színben
Uj női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

Elegánsan
butorozott szoba

fürdőszoba használattal azonnal kiadó.

Cim: **Schmolka hirdetőjébe**
Novi Sad, Futoski put 2.

„KORZÓ“

cukorka és cukrászsütemény műhelye

egy jobb családból való tanoncot keres. Fizetési
feltételek megbeszélés alapján. Reflektánsok for-
duljanak fenti műhely vezetősegehez, Zmaj Jova-
novića ulica 6. („Dobrotvor“ palota.)
2476 1-3

Beck János

papirkereskedése és
könyvkötészete

NOVI SAD, Futaki ut 94.

Állandó nagy választék
képeslap újdonságokban.

Nagy raktár divatos, mo-
dern levélpapírokból.

Iskolacikkek, író- és rajz-
szerek, képeslap albumok,
emlékkönyvek a leg-
olcsóbb áron.

Géperőre berendezett
modern könyvkötészet

VENDÉGLŐ MEGNYITÁS

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget és jó-
akaróimat, valamint összes pincértársaimat,
hogy üzletemet saját házámban, **Kamenička ul. 73. szám alatt** a mai napon ünne-
pélyesen megnyitom, mely alkalomból f. hó 12-én **szombaton**

DISZNÓTORT

és f. hó 13-án **HALVACSORÁT**
rendezek. Sok évi üzleti tapasztalataim folytán módomban áll a n. é. közönség teljes meg-
elégedését kiérdemelni. — Kitűnő jó **polgári konyha**, valamint **kariócai fajborok**
vendégeim rendelkezésére szolgálnak. Számos látogatást kér tisztelettel: **Szabó Mihály, vendéglő tulajdonos.**